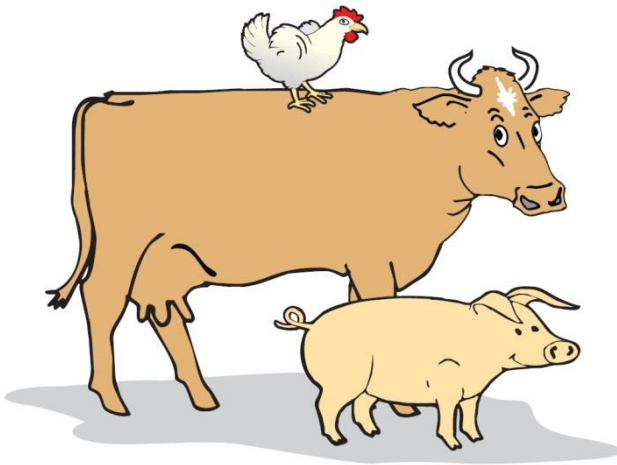

Djurhållning inom lantbruket

Enkla råd och tips inom
arbetsmiljö & livsmedelssäkerhet

Framtagen av JTI – Institutet för jordbruks- och miljöteknik AB
på uppdrag av Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet (SLA)

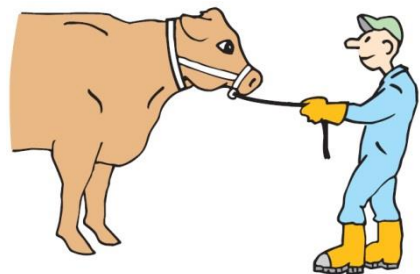

SLA

Hantering av nötkreatur

- Var aktsam vid arbete i lösdrifter
- Ha alltid en reträttväg och skydd mot anfall
- Var extra vaksam vid arbete med tjurar och ko med kalv, undvik att vända ryggen till
- Vid arbete i box eller gång, se till att två nödutgångar finns
- Använd skyddskläder - handskar samt skor eller stövlar med bra sulmönster och stålhätta
- Fixera djur vid behandling
- Undvik ensamarbete - arbeta två och två när det är nödvändigt
- Var extra försiktig när djur ska skiljas ifrån varandra

Personlig hygien vid mjölkning

- Tvätta händerna med tvål och vatten före mjölkning och vid behov
- Använd gärna gummihandskar som rutin vid mjölkning
- Vid sår på händerna - använd plåster plus handskar under mjölkning eller vid kontakt med livsmedel
- Använd rena kläder

Mjölkhgien

- Mjök som innehåller antibiotika, blod, vatten, diskmedel etc. får aldrig förekomma i mjölkanken
- Kontrollera regelbundet temperaturen i mjölkanken. Mjölken ska kylas till + 4°C eller lägre inom 3 timmar efter mjölkning

För ytterligare information om personlig hygien och mjölkhgien kontakta: _____

Rutiner kring mjölkning

- Rengör båspallen före mjölkning
- Rengör och massera juvret noggrant under 30 sekunder innan mjölkning påbörjas
- Använd en ren juverduk för varje ko
- Använd kontrollkärl för att kontrollera mjölkens utseende från varje spene
- Sätt aldrig på mjölkningsorganet på en smutsig spene
- Mjölka friska kor först. Kor med mastit, höga celltal eller konstaterade smittbärare skall mjölkas sist
- Mjölka nykalvade och behandlade kor med separata spanmaskiner
- Avsluta mjölkningen med spendoppning/sprayning

För ytterligare information om aktuell mjölkningsrutin kontakta: _____

Rengöring av mjölknings- utrustning

- Mjölkrum och mjölkningsutrustning ska rengöras enligt rutin
- Kontrollera regelbundet disktemperaturen, att diskutrustningen fungerar samt tar in vatten och diskmedel i avsedda mängder
- Använd hörselskydd vid rengöring med högtryckstvätt

För ytterligare information om rengöringsrutiner kontakta: _____

Monotona och tunga arbetsmoment

- Variera arbetsställningarna
- Ta korta vilopauser vid behov
- Låt benen göra jobbet när du lyfter
- Använd praktiska hjälpmedel
- Tillämpa arbetsrotation

Läkemedel

- Antibiotika och andra receptbelagda läkemedel får endast användas efter veterinärs förskrivning
- Följ veterinärens anvisning vid medicinering
- Förvara läkemedel avskilt från foder och livsmedel
- Förvara kanyler, sprutor, skalpeller etc. enligt veterinärs anvisning

För ytterligare information om läkemedel kontakta:

Kemikalier

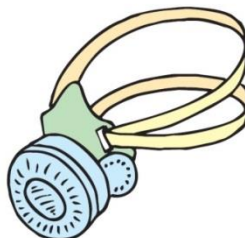
- Hantera frätande och flyktiga kemikalier varsamt
- Använd skyddsutrustning och skyddskläder
- Följ varningsetiketten på behållaren/förpackningen
- Om möjligt, förvara kemikalier i originalförpackning. I annat fall märk upp förpackningen med dess innehåll
- Förvara kemikalier avskilt från foder, djur och livsmedel

För ytterligare information om kemikalier och skyddsutrustning kontakta:

Maskiner och skyddsutrustning

- Var särskilt uppmärksam på maskiner med rörliga delar
- Utför aldrig reparation/underhåll på maskiner som är igång
- Alla som hanterar maskiner skall vara informerade om dess funktioner och risker
- Håll uppsikt bakåt när du backar
- Kontrollera att utfodringsvagnar har fungerande nödstopp
- Använd hörselskydd i bullriga miljöer
- Använd andningsskydd (minst P2) i dammiga miljöer

Byggnadsarbete och skyddsutrustning

- Använd hörselskydd och skyddsglasögon vid arbete med handhållna maskiner
- Använd andningsskydd (minst P2) i dammiga miljöer
- Använd alltid skor med stålhätta och spiktrampskydd
- Använd hjälm vid risk för fallande föremål
- Använd fallskydd vid fallrisk över två meters höjd

Foder och strö

- Lagra foder och strö på ett hygieniskt sätt så att smittspridning undviks
- Djurens foder och strö skall vara av god kvalitet
- Vid hantering av dammigt/mögligt foder eller strö, använd andningsskydd

Lagring av ensilage

- Innan du går in i tornsilon – meddela alltid din omgivning och lås strömbrytaren
- Var vaksam på farliga gaser i tornsilon
- Gör lagring och hantering av rundbalar säkert för rasrisk

För ytterligare information om foder, strö och lagring av ensilage kontakta:

Besök utifrån

- Iaktta försiktighet vid besök utifrån för att undvika smittspridning. Följ besöksreglerna

Besöksregler finns hos : _____

- Efter utlandsvistelse får stallet beträdas först efter 48 h eller först efter 5 dagar vid besök i områden med specifik smitta

För information om vilka länder och smittor det gäller kontakta: _____

Smittsamma djursjukdomar

- Meddela veterinär vid misstanke om att besättningen drabbats av smittsam sjukdom som kan överföras till människa via livsmedel (ex. salmonella) eller till andra djur (epizooti)

För mer information om vilka sjukdomar det gäller kontakta: _____

Veterinärens namn och telefonnummer:

Sjukdom

- Meddela alltid arbetsgivaren vid sjukdom
- Stanna hemma vid smittsam sjukdom

Brandrisk

- Rökning får inte ske i stallet eller i andra utrymmen där brand kan uppstå!

Arbetsplatsens arbetsmiljö

Arbetsmiljölagen

- Lagen omfattar alla arbetsplatser
- Lagen finns till för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och skapa en god arbetsmiljö
- Arbetsgivaren har huvudansvaret för arbetsmiljön och för att arbetsmiljöarbetet bedrivs systematiskt
- Arbetsplatsens arbetsmiljö omfattar alla förhållanden i arbetet som de tekniska, fysiska, arbetsorganisatoriska, sociala, och dess innehåll

Arbetstagaren ansvarar för att:

- Utföra arbetsuppgifterna med de rutiner, hjälpmedel och skyddsutrustning som finns tillgängliga
- Alltid meddela arbetsgivaren vid upptäckt av en arbetsmiljörisk, till exempel; hala golv, lösa stegar, oskyddade rörliga maskindelar, otillräckliga reträttvägar

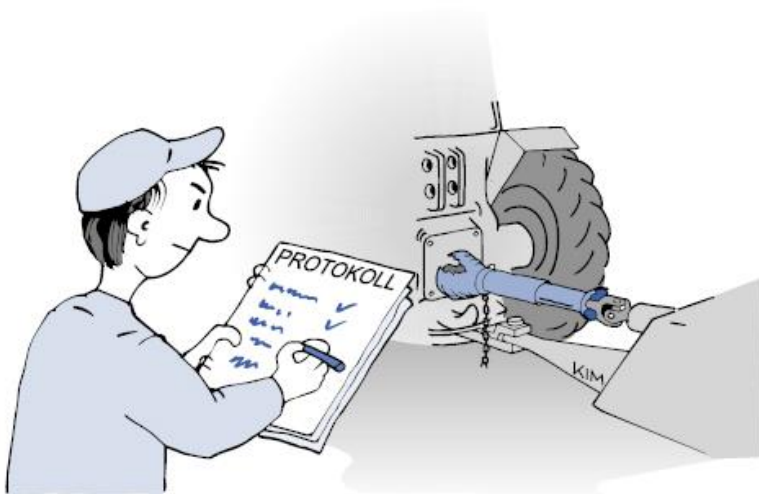
Arbetsgivaren ansvarar för att:

- Förebygga att arbetstagaren inte utsätts för ohälsa eller olycksfall
- Systematiskt och regelbundet dokumentera arbetsmiljöarbetet
- Upprätta en handlingsplan över arbetsmiljöarbetet
- Utredda arbetsskador
- Regelbundet undersöka riskerna i verksamheten genom riskanalys över arbetsplatsen

Om arbetsgivaren inte följer Arbetsmiljöverkets föreskrifter kan denne bli skyldig att betala en sanktionsavgift

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

- Innebär att regelbundet och systematiskt undersöka, genomföra och följa upp verksamheten för att förebygga olyckor och ohälsa
- Gäller för alla arbetsgivare

Risikanalyt

För att hitta arbetsmiljöriskerna på arbetsplatsen ska en riskanalys genomföras av arbetsgivaren tillsammans med arbetstagarer genom:

- Kartläggning över vilka risker som finns på arbetsplatsen (både fysiska och psykiska)
- Notera vilka risker som skall åtgärdas (Vad? Vem? När?)
- Värdera risken, vilka som ska åtgärdas omedelbart
- Åtgärda riskerna
- Följa upp att åtgärden är utförd

Färdiga checklistor finns på SLA:s hemsida, www.sla-arbetsgivarna.org

Arbetsmiljöplan för byggverksamhet

Innan byggnads- eller anläggningsarbete påbörjas skall ansvarig upprätta en arbetsmiljöplan

Arbetsmiljöplanen ska innehålla:

- De regler som ska tillämpas på byggarbetsplatsen
- En beskrivning av hur arbetsmiljöarbetet ska organiseras
- En beskrivning över vilka arbetsmiljöåtgärder som ska vidtas under byggskedet

Exempel på arbeten att beskriva inom ramen för arbetsmiljöåtgärder

- Arbete med risk för fall
- Schaktningsarbete med risk för ras
- Arbete med vissa kemiska eller biologiska ämnen
- Arbete i närheten av högspänningsledningar
- Arbete som medför risk för drunkning
- Arbete i brunnar och tunnlar
- Arbete vid vilket sprängämnen används
- Arbete med montering av tunga byggelement
- Arbete på plats eller område med passerande fordonstrafik
- Rivning av bärande konstruktioner, hälsofarliga material eller ämnen

Nöd och olycksfall

Vid akut fara och skada ring
SOS alarm nödnummer

112

Uppge:

Gårdens namn: _____

Brukarens namn: _____

Adress: _____

Telefonnummer: _____

**Kontakta sedan omedelbart kontaktperson på
arbetsplatsen vid olycka.**

Namn: _____

Telefonnummer: _____

Kontrollera var förbandutrustning finns

